

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайну та архітектури	Рівень вищої освіти	1-й (осв.-професійний)
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	2-й
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво	Вид дисципліни	Нормативна, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування	Семестр	3-й

ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ
Семестр 3-й

Викладач	Олександр Євгенович Колесников, старший викладач кафедри архітектури ХДАДМ
E-mail	kolesnykov.oleksandr@ksada.org; кафедра архітектури Archkaf@ksada.org
Заняття	За розкладом. Дистанційно – у Class-room Код курсу: herh6pp
Консультації	За домовленістю
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 3, ауд. 303 (каф. Архітектури)
Телефон	+380664787970 (Telegram)

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Основи містобудування» є бажання оволодіти сучасними та усталеними знаннями, пов'язаними з заснуванням, розвитком та життєдіяльністю міста. Обов'язковим є достатній рівень знань та компетенцій з історії та теорії архітектури та містобудування, освоєним протягом попередніх семестрів.

Впродовж курсу, студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу обов'язкової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза аудиторними заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи та чат (тільки у робочі дні до 18-00).

Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Основи містобудування);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);

3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Підсумкові роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані:

- **У Class-room** – обов'язково;
- На ел. скриньку: kolesnykov.oleksandr@ksada.org; кафедри **Archkaf@ksada.org**;
- На месенджер Telegram, у чат групи, що створюється відповідно до поточного навчального року/проекту (якщо немає змоги інакше).

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Для розуміння студентами складу, обсягу та вимог до графічного подання практичних завдань дисципліни, використовуються спеціальна література та роботи з методичного фонду кафедри. Окремі навчально-інформаційні матеріали, посилення на інформацію (відповідно до теми проєкту/заняття) надаються викладачем під час занять у Class-room та/або дублюються у Telegram-чаті групи. Додаткові інформаційні матеріали, у т. ч. актуальні проєктні розробки, дані про авторів, архітектурні школи, творчі групи і т. ін., що знаходяться у вільному доступі у мережі Інтернет, опрацьовуються студентами самостійно та обговорюються з викладачем.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка:

- комп'ютер / ноутбук / планшет з веб-камерою та можливістю виходу до мережі Інтернет для забезпечення навчального процесу.
- Щоденник для фіксування поточного матеріала.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Курс «Основи містобудування» призначен для теоретично-практичної підготовки фахівця в галузі архітектурно-ландшафтного проєктування, з метою набуття професійних навичок та вмінь щодо творчої роботи у дисципліні «Основи містобудування» на другому році навчання.

Мета курсу полягає у навчанні студентів розуміння міста як єдиного цілого, як новий антропогенний ландшафт, розуміння створення типологій, за допомогою чого знаходити оптимальні рішення проблем, пов'язаних із формуванням міського простору (середовища) та систематизованого уявлення основ містобудування.

В результаті вивчення дисципліни «Основи містобудування» студенти мають

знати:

які є основні засоби та прийоми містобудування міських територій, які є питання гармонійної організації міського середовища, значення головні ідеї містобудування, їх походження та значення.;

та вміти:

оперувати термінологією, яка використовується в містобудуванні, користуватись нормативними документами, Бачити зв'язок між містобудуванням, архітектурою, економікою, управлінням міста, розбиратись в окремих частинах містобудування, таких як транспорт, промисловість, система розселення, планувальна структура тощо.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у

сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК02. Здатність застосовувати теорії, методи і принципи фізико-математичних, природничих наук, комп'ютерних, технологій для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природнокліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціальнодемографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.

СК12. Усвідомлення особливостей використання різних типів конструктивних та інженерних систем і мереж, їх розрахунків в архітектурно-містобудівному проектуванні.

СК13. Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і енергозберігаючих, технікоекономічних вимог і розрахунків.

СК14. Усвідомлення особливостей застосування сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, а також технологій при створенні об'єктів містобудування, архітектури та будівництва.

СК15. Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.

СК17. Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

СК18. Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для

розв'язання складних спеціалізованих задач.

СК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.

СК20. Здатність застосовувати теоретичні основи ландшафтної архітектури для розв'язання складних спеціалізованих задач.

ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.

ПР09. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища. **ПР13.** Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проектів.

ПР15. Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури

ПР19. Організовувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

ПР20. Управляти складною технічною або професійною діяльністю чи проектами.

ПР21. Бути спроможними нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.

ПР22. Формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти організації та керувати професійним розвитком осіб та груп.

ПР23. Мати здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

антропогенного та природного середовища і формувати з ним зв'язок власних проектів.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Основи містобудування» є важливою складовою основної дисципліни професійної освіти «Архітектурно-ландшафтне проектування». У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з головними каркасами міста.

Згідно з навчальним планом, що є ухвалений методичною радою ХДАДМ, вона вивчається

студентами протягом 3-го (2 курс) семестру.

Програма дисципліни «Основи містобудування» передбачає:

- а) формування у студентів розуміння міста як складне структурне утворення
- б) засвоєння методів використання картографування (теоретично), розподіл міського середовища на шари для подальшого їх окремого вивчення.
- в) розуміння місцевих рис культури та тканини міста як наслідок історичного розвитку міста.
- г) засвоєння норм професійного архітектурно-ландшафтного проектування в розділі містобудування,

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Теоретичне підґрунтя дисципліни забезпечують наступні дисципліни: «Основи архітектурної композиції і проектної графіки», «Архітектурне проектування», «Історія архітектури та містобудування», «Ландшафт міського середовища». Також, професійні теоретичні аспекти постійно знаходяться у полі уваги на заняттях та інтерпретуються викладачем в залежності від теми, що розглядається.

Практичні заняття здійснюються у вигляді виконання досліджень, презентацій а також із послідовного виконання етапів завдань, які являють собою підсумок архітектурного творчого проектного та дослідницького процесу в даному семестрі.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Організація та проведення занять з дисципліни проводяться відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки Вищої школи. Викладач координує процес занять, а також сприяє створенню умов щодо необхідного рівня професійної дискусії. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання дисципліни. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не являються перешкодою для реалізації здобувачами вищої освіти процесу навчання. Викладач створює безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи містобудування» викладається на 2 році навчання за ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище». У семестрі вона складається з 2 змістових модулів.

У 3 семестрі дисципліна складається із 3 кредитів ECTS – 90 годин (30 год. аудиторної роботи і 60 год. самостійної роботи студентів).

Вивчення курсу завершується заліком.

Тема	Години (лекції та практичні заняття)	Результати навчання	Завдання
3 СЕМЕСТР			
МОДУЛЬ І. «Основи містобудування»			
Змістовий модуль 1. Введення в дисципліну «Основи містобудування»			

Тема 1. Тема 1. Введення в курс основи містобудування. Введення в курс містобудування. Основні поняття, цілі та задачі. Силабус. Діаграми та їх значення. Тема2. Генезис міст та розвиток їх структури в часі. Розвиток міста Харків з заснування до сьогодення. Особливості розвитку міста Рим з заснування та далі. Особливості розвитку типових (ідеальних) міст Стародавньої Греції. Містобудівні теорії та практика. Перехід до модерних міст XIX сторіччя	4 12	Набуття розуміння ролі та значення дисципліни. Знайомство з силабусом дисципліни. Розуміння про побудову подальшої роботи та матеріали, що є необхідними для здійснення навчання. Ознайомлення з головними містобудівними теоріями. <u>Лекції 1, 2</u> Зосвоєння понять містобудування, урбанізм, простір, міське середовище а) Засвоєння поняття «основи містобудування». Історія питання та сучасний погляд. б) Розуміння розвитку, класифікації та типології міських просторів різних історичних міст та епох в) засвоєння принципів поступового розвитку міста Лекції 3,4,5,6,7 Семінар	Почати Щоденник лекцій Фіксування змін структури міста протягом лекції. Завдання1 10 балів Щоденник лекцій Завдання2 10 балів Завдання3 20 балів Презентація на обрану тему

Змістовий модуль 2.
Сучасне містобудування. Системний підхід.

Тема 3. Головні положення сучасного містобудування Урбаністичні ідеї та концепції. Витоки сучасного містобудування. Містобудівне проектування в		а) розуміння поступового нарощування шарів міського планування. б) засвоєння метода картографування. в) розуміння урбанізованого середовища через призму каркасів міста	Завдання 4 Презентація На обрану тему (див. Методичні вказівки) 40 балів Щоденник лекцій Завдання5 10 балів
---	--	--	---

структурі управління розвитком міста. Системи розселення. Природно-екологічні основи містобудування. Соціально-економічна база формування міст. Функціональне зонування і планувальна структура поселень.	12	г) Знайомство з Генеральним Планом, зонінгом, кадастром, ІАОП, ДПТ . д) вільне володіння матеріалами, структурами, вузлами, властивими даній місцевості та ландшафту е) Знайомство з DBN-B22-12-2019 Планування та забудова територій. ж) Поняття: системи розселення, генеральний план та типологізація міст. з) Знайомство з головними каркасами міста та поняттям містоутворюючі елементи (об'єкти) и) Засвоєння навичок написання тез, есе по обраній з пройденого матеріалу темі к) Більш детальне знайомство з головною зоною міста – сельбищна територія та її структура Лекції 8.9.10,11,12 Семінар	
Публічний залік (ЕП)	2	Семінар	Завдання 6 10 балів

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів проєктного процесу, модульних переглядів виконаних завдань. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі публічного заліку у визначені графіком навчального процесу терміни.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100	задовільно	64-74	D
			A 95-97		60-63	E
			A- 90-94	незадовільно	35-59	FX
добре	82-89	B		незадовільно (повторне проходження)	0-34	F
	75-81	C				

ПОЛІТИКА ЩОДО ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний, тощо).

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Рекомендована викладачем нормативна література і посібники;
- Інтернет - ресурси за темою навчальних завдань.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ КУРСУ (за розкладом 3 (осіннього) семестру 2025-2026 н.р.)

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Контроль Оцінки	Деталі
---------	------	-------------	-------	--------	-----------------	--------

3 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Введення в дисципліну «Основи містобудування»

02.09	Тема 1. Введення в курс містобудування. Лекція 1. Введення в курс містобудування. Основні поняття, цілі та задачі. Місто – палімпсест шарів. Сілабус.	Лекційні	Мета і завдання дисципліни, загальне ознайомлення з силабусом дисципліни та методами роботи, застосованими в навчальному процесі. Ознайомлення зі структурою завдань на семестр та їх методичним забезпеченням; методи роботи з останнім.	2		
09.09	Лекція 2. Загальні уявлення про містобудівну діяльність. Поява перших міст	Лекційні	Завдання містобудування; Головні напрями містобудівної діяльності Спеціалізація у містобудуванні	2	Щоденник лекцій. Обговорення.	Щоденник лекцій
16.09	Тема 2. Генезис міст та їх структура в часі. Лекція 3 Особливості «ідеальних» міст Стародавньої Греції на прикладі м. Прієна.	Лекційні	Розгляд окремих аспектів практичного містобудування: структура, влада, релігія, клімат, сусідство, інженерія, закон, безпека, інше. Решітка.	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій
23.09	Лекція 4 Особливості розвитку міста Рим з часу заснування міста і далі.	Лекційні	Розгляд окремих аспектів практичного містобудування: хаос та порядок, практика повторів та шаблонів, інженерія, умбілікус урбіс, воля та влада, шляхи. Стратифікація та субстрати. Час. Завжди	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій

			присутня сталість речей та їх частин.			
30.09	Лекція 5. Особливості розвитку середньовічних європейських міст. Просвітництво.	Лекційні	Розгляд окремих аспектів практичного містобудування: економіка, управління, воля та влада, релігія, закон. Місце- місто обміну, захист чи община?	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій
07.10	Лекція 6 Містобудівні теорії та практика. Перехід до модерних міст ХІХ сторіччя.	Лекційні	Розгляд окремих аспектів практичного містобудування: структури, екологія, інженерія, індустрія, транспорт, законодавство, суспільство	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій
14.10	Лекція 7. Генезис антропоморфного ландшафту міста Харків Видача завдання 1 на Доповідь – презентацію.	Лекційні	Розвіток антропоморфного ландшафту міста Харків з 1654 по 2022 р.р. Розгляд поступового нарощування шарів міського планування. Просторові та соціальні феномени. Картографування.	2	Щоденник лекцій Фіксування змін структури міста протягом лекції. Завдання1 10 балів	Щоденник лекцій
21.10	Семінар Доповіді – презентації по обраним темам	Практичні	Доповідь – презентація. Текст та РР –презентація. Формулювання тез для конференцій.	2	Щоденник лекцій Завдання2 10 балів Завдання3 Презентація 20 балів	Щоденник лекцій
	Всього по змістовному модулю 1			16	Бали 0-40	
	Змістовний модуль2		Сучасне містобудування. Системний підхід.			
28.10	Тема 3. Головні положення сучасного містобудування Лекція 8. Урбаністичні ідеї та концепції. Витоки сучасного містобудування.	Лекційні	Концепція децентралізації. Місто-сад: головна ідея, реалізації. Урбаністичні концепції: промислове місто Тоні Гарньє; містобудівні ідеї Сорія-і Мата; французькі урбаністи Єжен Єнер ті Огюст Перре; Футуризм Сент Еліа Радянський урбанізм. Теорія функціонально-поточного міста М. Мілютіна; Афіньська хартія; Ле Кобюз'є; Міста-супутники. План Патрика Аберкромбі;	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій

			Ідея мікрорайону.			
04.11	Лекція 9. Містобудівне проєктування в структурі управління розвитком міста. Видача Завдання 4 на самостійну роботу. (див. методичні вказівки)	Лекційні	Поняття нерухомості. Містобудівне регулювання землекористування. Поняття і призначення кадастру. Структура міського планування Законодавча і нормативна база планування територій. Система планувальної документації. (ГП, зонінг, ІАОП, кадастр, ДПТ на прикладі відкритого сайту Львівської міської Ради).	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій
11.11	Лекція 10. Системи розселення. Планування, поняття, типологія та класифікація	Лекційні	Містобудівні характеристики України. Планувальна організація території як процес і результат. Види і форми розселення. Основні поняття розселення. Мережі і системи. Види і форми розселення. Типології і класифікації міст	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій
18.04	Лекція 11. Природно-екологічні основи містобудування.	Лекційні	Екологія в містобудуванні. Загальні відомості. Природно-кліматичні умови та їх оцінка. Ландшафт. Рельєф. Гідрографія. Інженерно-геологічні умови. Клімат міста. Вимоги до територій житлової і громадської забудови. Консультація по завданню 4	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій
25.11	Лекція 12. Соціально-економічна база формування міст. Функціональне зонування і планувальна структура поселень. Сельбищні території.	Лекційні	Місто як система. Чисельність населення і трудові ресурси. Народно-господарський комплекс міста. Міське господарство Економіка житлової забудови. Функціональне зонування території міста. Сельбищна зона. Зона загальноміського центру. Виробнича зона.	2	Щоденник лекцій Обговорення.	Щоденник лекцій

			Ландшафтно-рекреаційна зона. Консультація по завданню 4			
02.12	Семінар. Групове обговорення та доповідь – презентація по обраним темам.	Практичні	Доповідь – презентація. Текст та РР –презентація.	2	Щоденник лекцій Обговорення. Презентація Завдання4 Бали 0-40	Щоденник лекцій
09.12	Залік. Групове обговорення курсу.	Практичні	Семінар. Відповіді на запитання по темі дисципліни (перелік запитань виданий раніше)	2	Щоденник лекцій Завдання5 Бали 0-10 Залік Завдання6 Бали 0-10 Обговорення.	Щоденник лекцій
	Всього по змістовному модулю 2			14	Бали 0-60	
	Всього по курсу			30	Бали 0-100	

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студент повинен забезпечити інтернет-зв'язок з відео- та звукоsupроводженням; обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку).

Вітається власна думка з теми заняття, активність під час проведення обговорень, аргументовані думки та виступи на підставі інформації, зібраної під час самостійних занять.

Протягом усього часу заняття студент повинен бути присутнім на занятті, не ховаючись за аватарками.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами, попередженням викладача та інформуванням деканату), а також запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання теми (виконання завдань практичної частини курсу) відбувається неодмінно в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких причин.

Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

Довгострокова відсутність студента на заняттях (більше 50% занять) без поважних причин є підставою для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, статтях, проектних розробках, тезах тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг здобувача і оцінку його роботи. У разі прояву плагіату студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» <https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: [https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrainy/stattya-](https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrainy/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html)

[akademichna-dobrochesnist-325783.html](https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrainy/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html);

[https://saiup.org.ua/novvny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-](https://saiup.org.ua/novvny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Під час виконання завдань з дисципліни здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності та виконувати творчі й графічні роботи самостійно. Концепція, композиційне рішення, ескізи та фінальна робота мають бути результатом власного творчого пошуку здобувача освіти та виконуватися власноруч.

Допускається використання мережі Інтернет для пошуку інформації, ознайомлення з мистецькими та архітектурними творами, а також перегляду референсів з метою натхнення та формування власного творчого задуму. Копіювання чужих ідей, композиційних рішень, авторських робіт або їх відтворення під виглядом власної роботи не допускається.

Використання генеративних систем штучного інтелекту (ШІ) для створення концепції, ідей, ескізів, композицій, зображень чи інших складових навчальної роботи **не допускається**, оскільки це суперечить меті дисципліни та вимозі формування власних творчих і графічних навичок.

Якщо ШІ використовувався виключно для пошуку або уточнення довідкової інформації, це зазначається в роботі або супровідних матеріалах у формі: **«Під час виконання роботи використано [назва сервісу ШІ] для пошуку/уточнення довідкової інформації. Творчий задум, композиційне рішення та графічне виконання роботи виконані автором самостійно»**.

Подання чужих або згенерованих ШІ результатів як власних, копіювання авторських робіт чи приховування використання ШІ розглядається як порушення академічної доброчесності. У разі порушення академічної доброчесності здобувач не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність Харківської державної академії дизайну і мистецтв» та Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX.

Корисні посилання:

1. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

2. Положення «Про академічну доброчесність Харківської державної академії дизайну і мистецтв». <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2025/03/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ**Змістовний модуль 1**

Завдання 1	(робота на семінаре)	0-10 балів
Завдання 2	Щоденник лекцій	0-10 балів
Завдання 3	Доповідь - презентація	0-20 балів

Змістовний модуль 2

Завдання 4	Доповідь - презентація	0-40 балів
Завдання 5	Щоденник лекцій	0-10 балів
Завдання 6	Залік	0-10 балів
Всього по курсу		0-100 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
ВСЬОГО	Модуль 1: 0-45	Модуль 2: 0-55	
A 95-100	43-45	53-55	Студент в повному обсязі опанував матеріал модулю/курсу, опрацював дослідження, графічні і макетні завдання; старанно та творчо підходить до вирішення навчальних завдань. Активно веде дискусію під час обговорень, аргументовано формулює власну думку і пропонує можливі шляхи вирішення проектних/композиційних/технічних проблем. Не мав жодних пропусків занять без поважних причин.
A- 90-95	40-42	50-52	Студент в повному обсязі опанував матеріал модулю/курсу, продемонстрував якісний рівень знань під час обговорень актуальних питань в ході роботи над завданням. Продемонстрував вміння ефективно опрацьовувати надану і додаткову інформацію, а також дисциплінованість. Не мав жодних пропусків занять без поважних причин.
B 82-89	37-39	45-49	Студент в достатньому обсязі опанував головні матеріали теми, продемонстрував хороший обсяг знань і вмінь під час виконання графічної роботи. Не мав дисциплінарних зауважень.
C 74-81	33-36	41-44	Студент не в повному обсязі опанував матеріали дисципліни, про що свідчить середня якість виконання творчих завдань курсу, не повністю виконана програма досліджень. . Не мав дисциплінарних зауважень.
D 64-73	29-32	35-40	Студент не в повному обсязі опанував матеріали дисципліни, про що свідчить неякісний рівень напрацювань, помилки при виконанні креслень та неякісний стан макетів, досліджень; невпевненість під час ведення дискусій. Мали місце пропуски занять.
E	27-28	33-34	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал

60-63			дисципліни, проявив неповажне відношення до занять зі значною кількістю пропусків, що негативно сказалося на якості графічної та макетної роботи.
FX	22-26	29-32	Студент не опанував значну кількість тем і матеріалів дисципліни, не проявляв належного відношення до занять, про що свідчить низка пропусків і погані результати поточного і підсумкового контролю знань.
F 0-54	0-23	0-28	Дана оцінка є слідством незацікавленості в отриманні якісної освіти, вкрай поганого відношення студента до занять і майже повної відсутності знань з даної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій – Київ.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. – 185 с. (на заміну ДБН 360 – 92**)
- ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення – Київ.: Мінрегіон будівництва України, 2018. – 68 с.
- ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів – Київ.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. – 58 с.
- ДБН В.2.2-5:2011 Благоустрій територій – Київ.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2012. – 64 с.
- ДБН В.1.2-7-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека – Київ.: Мінрегіонбуд України, 2008. – 64 с.
- ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму – Київ.: Мінрегіон України, 2014. – 85 с.
- ДБН В.1.2-8-2008. Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього середовища – Київ.: Мінрегіонбуд України, 2008. – 22 с.
- Трошкіна О.А. Основи містобудування навч. посіб. / О.А.Трошкіна. – К.: НУБіП, 2010. – 241 с.
- Дідик В.В. Планування міст : навч. посіб. / В.В. Дідик, А.П. Павлів. – Львів : Видавництво університету «Львівська політехніка», 2003. – 412 с.
- Alexander C. A City is not a Tree//Theories and Manifestoes of contemporary architecture/Ed. By C. Jencks and K. Kropf. – ACADEMY EDITIONS, 1997. – с. 30
- Zumthor P. Atmosphere: Architectural Environments - Surrounding Objects / Peter Zumthor. – Basel: Birkhäuser Architecture, 2006. – 75 p.
- Pelkonen E. Alvar Aalto: Architecture, Modernity, and Geopolitics / Eeva-Liisa Pelkonen. – Yale University Press, – 2009. – 228 p.
- Turner T. City as Landscape. - E&FN Spon, 1996, - с. 56

Допоміжна література:

- Oliver P. Dwellings: The House Across the World / Paul Oliver. – Austin: University of Texas Press, 1987. – 256 p.
- 4.«Wiki House» Аластер Парвін. [Video: WikiHouse co-founder Alastair Parvin at TED2013](#)
- Див. ессе Terra Fluxus, p. 96